

UNIVERSIDAD DEL PAÍS VASCO/EUSKAL HERRIKO UNIBERTSITATEKO IKASLEEN FALTA ETA ZEHAPENEI BURUZKO ARAUTEGIA

ATARIKO TITULUA

XEDAPEN OROKORRAK

1. artikulua.- Xedea eta irismena

1.- Arautegi honen xedea da ezartzea eta batzea, tresna arauemaile bakar batean, Euskal Herriko Unibertsitateko ikasleei aplikatu ahal izango zaizkien falta eta zehapenen araubidea, bat etorrita Unibertsitate Bizikidetzari buruzko otsailaren 24ko 3/2022 Legean xedatutakoarekin.

Era berean, testuak arautzen du zehapenen ordezko neurrien eta neurri osagarrien araubidea, bertan aipatutako kasuetarako eta bertan adierazitako moduan.

2.- Euskal Herriko Unibertsitateko ikasleak arautegi honetan ezarritako falta eta zehapenen araubideari lotuta egongo dira unibertsitatearen instalazio, sistema eta espazioetan egindako jardueretan, hala fisiko nola birtualetan, edo beren jardun akademikoarekin lotutako guztietan, kanpoko praktikak, landa irteerak eta antzeko jarduerak barne.

3.- Arautegi honen ondorioetarako, Euskal Herriko Unibertsitateko ikasleak izango dira bertan matrikulatutakoak, hala titulazio ofizialetan nola berezko tituluetan edo bizitza osoko prestakuntzako beste ikasketa espezifikoko batzuetan, mugikortasun programetako ikasleak barne.

4.- Arautegi honetan tipifikatutako falten egileztat hartuko dira tipifikatutako gertakaria beren kabuz, beste norbaitekin batera edo beste norbaitez baliatuz egiten dutenak. Egileztat hartuko dira baita ere ekintzen bidez araua hausten laguntzen duten pertsonak.

Falta oso larritzat hartuko diren ekintza edo jokabideetan beste moduren batean laguntzen duten ikasleek ere dagokien erantzukizuna izango dute.

2. artikulua.- Printzipio informatzaileak

Euskal Herriko Unibertsitateak onartutako bizikidetzara arauak gertakarien kalifikazioaren berri emango dute, kasuan kasuko prozeduren barruan, bai eta zehapenen mailaketaren eta, hala dagokionean, arautegi honetan aurreikusitako ordezko neurrien aplikazioaren berri ere.

I.TITULUA

FALTAK

3. artikulua.- Falten sailkapena

UPV/EHUko ikasleek egin ditzaketan faltak izango dira oso larriak, larriak eta arinak.

4. artikulua.- Falta oso larriak

Hauek dira falta oso larriak:

- a) Pertsonen duintasunaren aurkako ekintza edo jokabide iraingarriak, fisikoak zein psikologikoak; hala nola, nobatadak.
- b) Jazarpena egitea edo indarkeria fisiko zein hitzezko larria erabiltzea honako

hauek jomuga izanik: unibertsitateko kideak, Euskal Herriko Unibertsitateetik kanpoko enpresetakoak izanik unibertsitatean lanean ari diren pertsonak, unibertsitateak eskainitako zerbitzuak erabiltzen dituzten pertsonak, campusetan jarduerak egiten dituzten pertsonak, eta unibertsitateak antolatzen dituen edo parte hartzen duen jarduerak egiten dituzten pertsonak.

- c) Sexu jazarpena zein sexua edo generoa dela-eta egindako jazarpena, bat etorrita Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eragingarrirako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoak dioenarekin 7.artikuluan.
- d) Diskriminazioa, arrazoi hauengatik: sexua, sexu joera, genero identitate edo adierazpena, sexu ezaugarriak, jatorria, talde etnikoa, desgaitasuna, adina, osasun egoera, klase soziala, erlijioa zein sinesteak, hizkuntza, edo beste edozein baldintza edo ezaugarri pertsonal zein sozial.
- e) Dokumentu akademikoak aldatzea, faltsutzea, lapurtzea edo suntsitzea, edozein bide erabiliz, edo unibertsitatean dokumentu faltsuak erabiltzea, edozein formatutan.
- f) UPV/EHUren ondare historiko eta kulturaleko lan katalogatuak modu konponezinean hondatu eta suntsitzea edo lapurtzea.
- g) Lan bat plagiitzea, osorik zein zatiren bat, edo iruzur akademikoa egitea gradu amaierako lanean, master amaierako lanean edo doktorego tesian.

Iruzur akademikotzat hartuko dira, arautegi honen ondorioetarako, errendimendu akademikoa egiaztatzeko egin beharreko lanen eta tesien emaitzak, norberarenak zein beste batenak, faltsutzeko helburua duten jokabideak.

- h) Ez betetzea unibertsitateko ikastegi, instalazio eta zerbitzuetako segurtasun neurriak eta osasun publikoaren arlokoak, arriskuan jarritz unibertsitateko kideak.
- i) Unibertsitateko beste kide bat ordezkatzeko unibertsitateko jardueretan, edo norbera ordezkatzeko izateko baimena ematea.
- j) UPV/EHUko hauteskunde prozesuen garapena eragozteak.
- k) Kondena izatea, epai irmo baten bidez, bestelako ondasun juridiko baten afektazioa eragiten duen dolozko delitua egin izanagatik unibertsitateko ikastegi, instalazio eta zerbitzuetan, edo unibertsitatearen jardura akademikoarekin zerikusia duen dolozko delitua egin izanagatik.

5. artikulua.- Falta larriak

Hauek dira falta larriak:

- a) Ebaluazio proben, azterketen edo kontrolen edukiak modu bidegabean lortzea.
- b) Indarkeria fisiko zein hitzezkoa edo larderia erabiltzea unibertsitateko kideen kontra, larritzat hartu ezindenean.
- c) Unibertsitatearen ondare historiko eta kulturaleko lan katalogatuak larriki hondatzea.
- d) Eragozteak irakaskuntzako, ikerketako edo jakintza zabaltzeko jarduerak egitea, bai eta jardura horietan laguntzeko eta jardura horiek kudeatzeko zeregin administratiboak ere, kalterik egiteke horregatik adierazpen askatasunaren oinarritzko eskubidea, biltzeko eta elkartzeko eskubidea, irakaskuntza-askatasuna eta katedra-askatasuna baliatzeari.
- e) Iruzur akademikoa egitea. Iruzur akademikotzat hartuko dira, arautegi honen ondorioetarako, irakasgai bat gaunditzeko edo errendimendu akademikoa egiaztatzeko egingo beharreko azterketen edo lanen emaitzak, norberarenak zein beste batenak, faltsutzeko helburua duten jokabideak. Falta honek biltzen ditu, bereziki, jokabide hauek:
 - Egiaztatzea, modu frogagarrian, beste ikasle baten ebaluazio proba kopiai delatzea, ikasle horren baimenaz edo baimenik gabe.
 - Kopiatzea, baimendu gabeko materiala erabiliz, edozein motatako ebaluazio probetan eta edozein euskarri edo gailutan (txuletak, testuliburuak, probari dagokion kodea ez duten azterketa orriak, liburuetan idatzitako oharak).

- Azterketetan kopiatzeko bidea erraztea beste ikasle bati, modu aktiboan.
 - Plagioa egitea ebaluatzekoa den lan batean, baina ez dena gradu amaierako lana, master amaierako lana edo doktorego tesia.
 - Gailu elektronikoak erabiltzea ebaluazio probetan, probaren irakasle arduradunak horretarako baimenik eman ezduenean.
 - Artikuluak sinatzea horietan parte hartu ez denean, edo benetako emaitzak aldatzea.
- f) Jabetza intelektualeko eskubideei lotutako unibertsitate jarduerak erreproduzitu eta grabatzeko baliabideak edo edukiak modu bidegabean erabiltzea edo zabaltzea, hala nola babestutako materialak igotzea plataforma, aplikazio edo webguneetara.
- g) Ez betetzea unibertsitateko ikastegi, instalazio eta zerbitzuetako segurtasun neurriak eta osasun publikoaren arlokoak, baina arriskuan jartzeke unibertsitateko kideak.
- h) UPV/EHUko sistema informatikoetan baimenik gabe sartzea.

6. artikulua.- Falta arinak

Hauek dira falta arinak:

- a) Instalazioetan sartzea horretarako baimenik izan gabe, bat etorrita unibertsitateko kide guztiek ezagutu beharreko UPV/EHUren xedapen edo protokoloetan adierazitakoarekin.
- b) Unibertsitateko zerbitzuak eta instalazioak erabiltzea bete gabe unibertsitateko kide guztiek ezagutu beharreko baldintzak.
- c) UPV/EHUren ondasunak hondatzen dituzten ekintzak egitea.

II. TITULUA

ZEHAPENENAK

7. artikulua.- Zehapenen sailkapena

1.- Arautegi honetako 1.4 artikuluan adierazitako kasuetan erantzukizunen bat izango duten ikasleei jarri ahal zaizkien zehapenak izango dira oso larriak, larriak eta arinak.

Egindako faltaren larritasunaren arabera zehapena jarriko da.

2.- Falta oso larria egiteagatik zehapen hauetako baten bat jarri ahal izango da:

a) UPV/EHUtik kanporatua izatea denbora tarte baterako (bi hilabetetik hiru urtera arte). Kanporatzea dakarren zehapena espediente akademikoan agertu beharko da ikaslea kanporatuta dagoen denbora tarte amaitu arte eta tarte horretan ikasleak ezingo ditu baliatu UPV/EHUko ikasle gisa dagozkion eskubideak, salbu eta diziplina erabakian aipatuko direnak, halakorik egonez gero.

b) Matrikula eskubideak galtzea aldi baterako (ikasturtea edo lauhileko akademiko bat). Zehapen hau bakarrik jarri ahal izango da arautegi honetako 4. artikuluko g) letratik i) letrara arteko falten kasuan.

3.- Falta larriak egiteagatik zehapen hauek jarri ahal izango dira:

- a) UPV/EHUtik kanporatua izatea hilabeterako. Zehapen hau ezingo da aplikatu kasuan kasuko ikastegiaren ebaluazio aldietan eta UPV/EHUren matrikulazio aldietan baina, hala ere, kanporatuta dagoen denbora tartean ikasleak ezingo ditu baliatu UPV/EHUko ikasle gisa dagozkion eskubideak, diziplina erabakian zehazten diren salbuespenekin, hala badagokio.

- b) Ohiko deialdirako eskubidea galtzea falta egin den lauhileko akademikoan eta falta egin den irakasgaian.

Matrikulako eskubideak galtzeak ez die eragingo bekei dagozkien eskubideei, betiere bat etorrita gai hori garatzen duen arautegian adierazitakoarekin.

4.- Kargu hartze pribatua izango da jarriko den zehapena falta arinak egiteagatik.

8. artikulua.- Zehapenen mailakatzea

Organo eskudunak zehaztuko du, modu arrazoituan, kasu bakoitzari dagokion zehapena, larritasunaren barruan, errespetatuz proportzionaltasun printzipioa eta irizpide hauen arabera haztatuz:

- a) Intentsionalitatea edo errepikapena.
- b) Unibertsitatearen irudiari, ondasunei edo beste pertsona batzuei egindako kalteen izaera, intentsitatea etainpaktua.
- c) Irabazi asmoa.
- d) Erantzukizuna onartzea, arau haustearen berri emanaz unibertsitateko agintariei diziplina prozedura irekiaurretik.
- e) Kaltea konpontzea diziplina prozedura ireki aurretik.
- f) Arau-hauslearen egoera pertsonala, ekonomikoa, osasun egoera, eta egoera familiar zein soziala.
- g) Noraino hartu den parte gertakarietan.
- h) Ekintzetan indarkeria, diskriminazioa edo jazarpena egon izana, arrazoi hauengatik: sexua, sexu joera, genero identitate edo adierazpena, sexu ezaugarriak, jatorria, talde etnikoa, desgaitasuna, adina, osasun egoera, klase soziala, erlijioa zein sinesteak, hizkuntza, edo beste edozein baldintza edo ezaugarri pertsonal zein sozial.
- i) Adingabea izatea.
- j) Behar bezala justifikatutako bestelako arrazoi objektiboak.

III. TITULUA

ZEHAPENEN ORDEZKO NEURRIAK

9. artikulua.- Zehapen larrien ordezkotako neurriak

UPV/EHUko Diziplina Prozeduraren Arautegiaren arabera, zehapen organoak ordezkotako neurri bat hartu ahal izango du, hezigarria edo oneragarria, arautegi honetan falta larrien kasurako ezarritako zehapenen ordezkotako, betiere gertakariak kaltetutako pertsonen eskubideak erabat bermatzen badira.

10. artikulua.- Zehapen larriak ordezkotako baldintzak

Ikasleari jarritako zehapen larria ordezkotatu ahal izango da UPV/EHUko Bizikidetzako Batzordeak horren aldeko txostena egin badu, eta kontuan hartuta printzipio hauek:

- a) Arau hausteak kaltetutako pertsonen, halakorik egonez gero, eta arau-hausleak ados daudela adieraztea.
- b) Zehapena ordezkotatu duen neurriaren helburua izatea ahalik eta gehien konpontzea egindako kaltea, eta helburu hori benetan beteko dela bermatzea.
- c) Arau-hausleek beren gain hartzea egindako faltaren erantzukizuna, erabaki proposamena jakinarazi baino lehenago, eta aitortzea beren jokabideak izan dituen ondorioak kaltetutako pertsonengan eta unibertsitateko kideengan.
- d) Arau-hausleak prest egotea harremanak izatera berriro arau hausteak kaltetutako pertsonekin. Hala izan dadin, kaltetutako pertsonen espresuki adierazi beharko dute ados daudela.

11. artikulua.- Zehapen larrien ordezkotako neurriak: motak

1.- Zehapen larrien ordezeko neurriak hauek izan daitezke:

- Arau-hausleak laguntzea, ordainsaririk jasotzeke, unibertsitatearentzat baliagarriak diren jardueretan, izan daitezkeenak hezigarriak, kulturalak, osasun publikoaren alorrekoak, kirolaren alorrekoak, unibertsitate hedakuntzakoak edo erakundeen arteko harremanen alorrekoak.
- Arau-hausleak laguntzea, ordainsaririk jasotzeke, zehatutako gertakarien ondorioz minututako pertsoneri edo biktimei laguntasuna edo arreta emateko zereginetan.
- Diziplina zehapenaren helburu diren gertakariekin zerikusia daukaten prestakuntza ikastaroetara edo saiointibidualetara joatea.
- Beste edozein neurri, behar bezala arrazoitua aurreko artikuluan aipatzen diren printzipioen arabera, zeinaren helburua izango den zehatutako arau hausteari buruz sentsibilizatzea.

2.- Neurri horien bidez ezingo dira bete, inola ere ez, lanpostuen zerrendetan unibertsitateko langileei esleitutako eginkizunak edozereginak.

12. artikulua.- Ordezko neurrien iraupena

Ordezko neurrien iraupena ezingo da izan bi hilabete baino luzeagoa.

IV TITULUA

ERREPARAZIO NEURRI OSAGARRIAK

13. artikulua.- Erreparazio neurri osagarriak:motak

1.- Kasu bakoitzean aplikagarriak izango diren zehapenak ezartzeaz gain, diziplina erabakiak xedatu ahal izango du, arrazoiak adierazita, ondoko neurriren bat ezartzeko beharra:

- a) Gauzak lehengo egoerara itzultzea, erabaki zehatzailean ezarritako epean.
- b) Txikitutako ondasunen edo hondamenaren balioari dagokion kalte ordaina ematea, baita eragindako galerei dagokiena ere, horretarako ezarriko den epearen barruan.

2.- Erabaki zehatzailean ezarriko diren kalte ordainak Zuzenbide publikoko kreditutzat hartuko dira eta dagokien diru kopurua premiamendu prozeduraren bidez eskatu ahal izango da.

3.- Zehapena ordeztu arren (zehapen larrien kasuan), artikulua honetan aipatutako neurri osagarriak ere ezarri ahal izango dira.

V.TITULUA

FALTA ETA ZEHAPENEN PRESKRIPZIOA

14. artikulua.- Falten preskripzioa

1.- Arautegi honetan aipatzen diren faltak epe hauetan preskribatuko dira, beren izaeraren arabera:

- a) Falta oso larriak hiru urtera preskribatuko dira.
- b) Falta larriak bi urtera preskribatuko dira.
- c) Falta arinak sei hilabetera preskribatuko dira.

2.- Faltak preskribatzeko epea hasiko da kontatzen arau haustea egin den egunetik aurrera. Arau hauste jarraituen edo etengabeen kasuan, epea hasiko da kontatzen

jokabide urratzailea amaitzen denetik aurrera.

3.- Preskripzioa geldiarazi egingo da hasiera ematen bazaio diziiplina prozedurari, interesduna jakitun dela. Preskripzio epea berriro hasiko da, baldin eta espedientea hilabete baino gehiagoz geldiarazita egon bada ustezko erantzuleari egotzi ezin zaion arrazoiren batengatik.

15. artikulua.- Zehapenen preskripzioa

1.- Arautegi honetan aipatzen diren zehapenak epe hauetan preskribatuko dira, beren izaeraren arabera:

- a) Falta oso larriengatik ezarritako zehapenak, hiru urtera.
- b) Falta larriengatik ezarritako zehapenak, bi urtera.
- c) Falta arinengatik ezarritako zehapenak, urtebetera.

2.- Zehapenak preskribatzeko epea hasiko da kontatzen zehapena ezartzen duen erabakia betearazi ahal den egunaren biharamunetik aurrera edo erabaki horren aurkako errekurtsioa aurkezteko epea amaitzen denetik aurrera.

3.- Preskripzioa geldiarazi egingo da hasiera ematen bazaio betearazpen prozedurari, interesduna jakitun dela. Epea berriro hasiko da, baldin eta prozedura hilabete baino gehiagoz geldiarazita egon bada ustezko erantzuleari egotzi ezin zaion arrazoiren batengatik.

VI.TITULUA

ERANTZUKIZUNAREN AMAIERA

16. artikulua.- Erantzukizuna amaitzeko arrazoiak

Arautegi honetan aipatutako falta eta zehapenek eragindako erantzukizuna kasu hauetan amaitzen da:

1. Zehapena edo horren ordezkoko neurria betetzean.
2. Falta edo zehapena preskribatzean, arautegi honetako aurreko tituluaren adierazitakoaren arabera.
3. Ikasleak UPV/EHUrekiko loturagaltzean.
4. Erantzulea hiltzean.

Azken xedapena. Indarrean sartzea

Arautegi hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta hogeita egunera sartuko da indarrean.